

Vukorhokeri bya Xibalo bya Afrika-
Dzonga

Chatara ya Vukorhokeri

Vutinyiketeri bya SARS, Timfanelo ta Wena, Swiboho na Swiyimo swa Mipimo ya Vukorhokeri

*Where it is not explicit in the charter about customs and excise, customs and excise should be regarded as a tax. Tax system should be regarded as inclusive.

"Business Day" means a day which is not a Saturday, Sunday or a public holiday and, for purposes of determining the days or a period allowed for complying with the provisions relating to ~~to~~ the resolution, excludes the days between 16 December of each year and 15 January of the following year, both days inclusive.

Disclaimer:

This Charter (including any time periods stipulated herein) is subject to any applicable Act of Parliament. Should any aspect of this Charter be in conflict with the applicable legislation, the applicable legislation will take precedence.

Manghenelo

SARS YI KUMA MATIMBA MA YONA KU SUKA EKA NAWU WA SARS (Nomboro 34 wa 1997)

Ku endla swipimelo swa vulawuri bya vuswikoti no hetiseka bya sisiteme yo hlengeleta mali ya tiko ya Afrika-Dzonga.

- Hlengeleta timali hinkwato ta tiko leti kolotiwaka
- Tiyisisa vulandzelelanawu byo antswa hi nawu wa xibalo, khasitomo na ekisayizi
- Nyika vukorhokeri bya khasitomo ku antswisa mali ya tiko, nsirhelelo wa ndzilekani no fambisa vuxavisi lebyi nga enawini

SARS yi fumiwa hi nawu no tlhela yi lawula nawu, lowu katsaka, kambe wu nga pimiwangi eka:

- Vumbiwa ra Rhiphabuliki ya Afrika-Dzonga, Nawu wa 108, 1996
- Nawu 1 wa 1999 wa Vufambisi bya Timali ta Mfumo
- Nawu wa Xibalo xa Malinghena, 1962,
- Nawu wa Khasitomo na Ekisayizi, 1964
- Nawu wa Xibalo xa Mixavo, 1991,
- Nawu wa Vulawuri bya Xibalo, 2011
- Nawu wa 2 wa Ntlakuso wa Mfikelelo wa Vuxokoxoko, 2000
- Nawu wa 3 wa Ntlakuso wa Vulawuri bya Vululami, 2000
- Nawu 4 wa Vuxokoxoko bya Munhu Yena N'wini, 2013

SARS yi hanyela ku tirhela **TIRHELOVUTINYIKETERI** ro kotisa mfumo ku aka mfumo lowu nga na vuswikoti lowu hlayisaka nkulo wa nkarhi wo leha wa ikhonomi na nhluvukiso wa swa vanhu lowu tirhelaka mahanyeko ya vaaki hinkwavo va Afrika-Dzonga.

Xivono xa hina i ku va SARS yo tlhariha ya ximodeni, leyi nga na xindzhuti lexi nga kakanisiki, yo tshembheka no naveriwa.

Hi le ku landzeleleni ka **xikongomelo xa kungu** ku hluvukisa sisiteme ya xibalo hi ku ya hi **vulandzelelanawu hi ntsakelo**, laha swi faneleke, hi sindzisa hi vutihlamuleri no endla swiboho.

Ku seketela Xikongomelo xa hina xa Kungu, hi na nkaye wa **Swikongomelo swa Kungu**

- Nyika nhlamuselo na nhlamuselo ya swiboho swa xibalo
- Endla swi olova eka vahakelaxibalo na vaxavisi ku landzelerisa no hetisisa swiboho swa vona
- Endla swi tika no durha eka vahakelaxibalo lava nga landzelerisiki
- Hluvukisa vatrhi lava tirhaka swinene, vo hambanahambana, vo tihlamulela no nghenelela
- Engetela ntirhiso wa switiviwa ku antswisa xindzhuti, ku kuma mbono no antswisa mimbuyelo
- Endla tisiteme ta hina ti va ta ximodeni ku nyika vukorhokeri bya xidijiti no antswisiwa
- Fambisa ntirhiso wa vuswikoti wa switirhisiwa ku phakela mimbuyelo ya nkoka na matirhelo yo hlawuleka
- Tirhisana na hi ku tirhisa vakhumbheki ku antswisa mbango wa xibalo
- Aka ntshembo wa vanhu na vutitshembi eka sisiteme ya vulawuri bya xibalo

Thiyori ya Vulandzelelanawu ya SARS yi vula leswaku hi tshemba leswaku vahakelaxibalo vo tala va tshembekile no lava ku hetisisa swiboho hi matshalatshala matsongo na nxavo.

Ku hetisisiwa ka ntirho hi SARS ku ndlandlamuxiwa hi ku khoma nsinya wa maendlelo lowu landzelaka:

- Ntwanano lowu nga tshovekiki mayelana na xihundla xa muhakelaxibalo
- Xindzhuti lexi nga kanakanisiki, phurofexinalizimi na nkamboyamelatlhelo rin'we
- Vukorhokeri bya vanhu bya xikombiso
- Mivono leyi nga kanetekiki ku suka ela switiviwa na vumbhoni

Hi hlohotela tikhasimende ta hina ku tirhisa tichanele ta le ka inthanete ta SARS (xik. eFiling, MobiApp, na swo tala), *SARS Contact Centre*, marhavi ma SARS (hi xitshembhisano), na Tiyuniti ta Movha ta Xibalo (MTUs).

Ku nyika nhlamuselo, lemukiso no endla swi olova eka vahakelaxibalo ku landzelerisa, matluka na swibukwana swo olova ku swi landzelela swi nga fikeleriwa emarhavini ma hina na webusayiti ya SARS www.sars.gov.za.

Timfanelo na Swiboho swa Muhakelaxibalo

U na MFANELO ya:	U na XIBOHO xo:
<ul style="list-style-type: none"> Nhlamuselo na ntiyisiso (ku tivisiwa) wa swiboho eka SARS 	<ul style="list-style-type: none"> Burisana, tsarisa no landzelerisa nkarhi na nkarhi na swiboho swa xinawu
<ul style="list-style-type: none"> Vukorhokeri bya xiyimo xa le henhla, ku nga langutiwi endlelo ra mbhurisano na SARS 	<ul style="list-style-type: none"> Tirhisana hi ku helela no nyika vuxokoxoko lebyi lulameke na ntiyiso hi ku tirhisa mbhurisano wa vuswikoti na hi nkarhi hi ku tirhisa tichanele leti faneleke
<ul style="list-style-type: none"> Twiswa, ku endla xivilelo no vika mikwetlembetano leswi ololoxiwaka hi nkarhi 	<ul style="list-style-type: none"> Nyika switsariwa hinkwaswo swo seketela na vuxokoxoko eka mikarhi leyi lavekaka, tanihileswi swi lavekisaka xiswona
<ul style="list-style-type: none"> Khomiwa handle ka nchavo, tintswalo, kumbe ringhohe hi SARS hi endlelo ra xihundla, eka rimba ra nawu lowu faneleke 	<ul style="list-style-type: none"> Endla hi ku tshembeka no va na nhlonipho eka sisiteme ya xibalo Pfuneta eku lweni na nkavulandzelelanawu hi ku mangala vukanganyisi bya xibalo na nkavulandzelelanawu eka nawu wa xibalo
<ul style="list-style-type: none"> Yimeriwa hi munhu wa xiphurofexinali 	<ul style="list-style-type: none"> Amukela vutihlamuleri bya munhu yena n'wini na vutshembheki eka timhaka ta wena hinkwato ta xibalo
<ul style="list-style-type: none"> Hloniphiwa hi vatirhi hinkwavo va SARS 	<ul style="list-style-type: none"> Hlonipha ntirho lowu endliweke hi vatirhi hinkwavo va SARS

1. Mbhurisano na vahakelaxibalo

Eku fambiseni ka xivono xa hina xo va SARS yo tlhariha no va ximodeni, hi na nhlayo ya tichanele leti nyikaka xintshuxo xa swivutiso xo sungula xa le henhla. Leswi swi katsa:

- Tichanele ta le ka inthanete, leti kumekaka nkarhi wun'wana na wun'wana, vusiku kumbe nhlikani Hi hlohlotella vahakelaxibalo, vaxavisi na vatokoti va swa xibalo ku tirhisa tichanele ta xidijiti ta le ka inthanete.
- Marendzo ma le hofisini - ku laveka xitshembhisano ku sungula;
- Tiqingho leti ngenaka eka *contact centre* ya hina;
- Madesika lama hlawuriweke mo tipfuna hi wexe

Endzhaku ka nkarhi hi tinyiketela ku engetela mbhurisano wa vahakelaxibalo na hina hi ku tirhisa tichanele ta xidijiti ku tiyisisa switshuxo swa xihatla, hi ku hunguta chanele ya mbhurisano wa nyama.

*Nkumeko wa tichanele ta hina wu vuriwa eka Webusayiti ya SARS na Marhavi.

Hi ta endla mivalango ya nkarhi na nkarhi ya tikhasimende, swiphemu na mavonelo ya vanhu ku antswisa vukorhokeri bya khasimende.

Xikongomelo xa hina i ku nyika vukorhokeri hi nkarhi, bya xiyimo xa le henhla byo rhelela no pfumala nghingiriko, naswona hi tinyiketerile eka mipimo ya vukorhokeri leyi vekiweke eka Chatara leyi, ku katsa na leyi vuriweke eka Kungu ra hina ra Matirhelo ra Lembe.

Vutinyiketeri bya Vukorhokeri

{Mikarhi ya matirhelo ya mpimo wa Vukorhokeri yi hlaleriwa ku sukela eka siku leri switsariwa swo seketela swi nga kumiwa hi rona eka chanele leyi lulameke no ka ku nga katsiwi nkarhi lowu tekiweke loko ka ha yimeriwile ku rhumela switsariwa swo seketela. Ku nonoha, tanihileswi swi angarheriweke hi leswi nga sala eka xintshuxo xa vutinyiketeri, swi nga lava nkarhi wo engetelela, lowu ringanaka na nkarhi na hafu ya mpimo wa vukorhokeri lowu nyiketiweke (xik. mpimo wa vukorhokeri wa ntolovelo i 10 wa masiku ma bindzu, hi leswaku nkarhi na hafu i 15 wa masiku ma bindzu).}

Hi ku tirhisa tichanele ta xidijiti, hi ta:

- Tiyisisa nkumeko wa tipulatifomo ta xidijiti ta eFiling na MobiApp / nkarhi wo tirha I 99.9% wa tshaku leri kunguhatiweke hi mhaka ya ku lunghisa loku kunguhatiweke.
- Nyika *Lwazi*(ChatBot), exikarhi ka byin'wana vukorhokeri, ku kombela nomboro ya xibalo, xitatimente xa akhawunti, oditi na xiyimo xa vuyiselo wa mali.
- Nyika xitirho xa SMS, exikarhi ka vukorhokeri byin'wana, eka switshembhisano, swivutiso swa nomboroya rheferense ya xibalo, swivutiso swa rhumelo wa mitlheriso, nsalo wa akhawunti, xiyimo xa mbhasiso wa xibalo na mivuyiselo ya timali.
- Nyika *Online Query System* ku nghenisa switsariwa swo seketela leswi faneleke ku rheferensiwa hi nomboro ya kheyisi leyi faneleke.

Hi ku tirhisa tichanele ta hina ta mbhurisano ta xidijiti, hi ta:

- Nyika switshembhisano swa *eBooking* eka marendzo ma le rhavini na mimbhurisano ya le moyeni, hi ku tirhisa webusayiti ya SARS na/kumbe SMS.
- Tiyisisa 8 ehenhla ka 10 wa switshembhisano swa tiSMS eka 3 wa masiku ma bindzu.
- Nyika 90% ya xintshuxo hi nyama xo sungula eka *Contact Centre* ya hina.
- Tirha 9 ehenhla ka 10 wa switshembhisano emarhavini, MTUs na tindhawu ta le handle ta vukorhokeri eka 30 wa timinete ta nkarhi wo rindzela. Marendzo eka tindhawu ta vukorhokeri handle ka xitshembhisano a ma angarheriwangi hi xitshembhisano lexi.
- Ololoxa 8 ehenhla ka 10 wa mimbhurisano hi ku tirhisa chanele ya imeyili leyi nyiketaweke eka 21 wa masiku ma bindzu mo kumiwa ka vuxokoxoko lebyi heleleke. Loko leswi swi nga koteki, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo.

2. NTSARISO

Loko swilaveko hinkwaswo swa ntsariso swi fikeleriwile, hi ta phurosesa no hetisisa:

- Xikombelo xa ntsariso wa xilekitironiki (PIT, CIT, VAT, na PAYE) xikan'wekan'we eka ku kumiwa ka vuxokoxoko byo helela naswona laha ku nga lavekiki ntiyisiso. Loko leswi nga koteki, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo eka muhakelaxibalo.
- 8 ehenhla ka 10 wa swikombelo leswi landzelaka phurosesa ya manyuwali, kumbe leswi lavaka magoza mo karhi, ntiyisiso na/kumbe nkambelo eka 21 wa masiku ma bindzu, mayelana na muxaka wun'wana na wun'wana wa xibalo. Loko leswi nga koteki, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo eka muhakelaxibalo.
- 8 ehandle ka 10 wa swikombelo swa ntsariso wa khasitomo eka 5 wa masiku ma bindzu, eka ku kumiwa ka vuxokoxoko byo helela, na laha ku nga lavekiki nkambelo kumbe bondo. Loko leswi nga koteki, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo eka muhakelaxibalo.
- 8 ehandle ka 10 wa swikombelo swo layisensa Ekisayizi eka 21 wa masiku ma bindzu, (ku nga katsiwi nkarhi wo phurosesa muxavisi) ya rhumelo wa vuxokoxoko byo helela, na laha ku nga lavekiki nkambelo kumbe bondo. Loko leswi nga koteki, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo eka muhakelaxibalo.

3. MITLHERISO

Hi ta:

- Burisana na wena hi ku tirhisa SMS kumbe imeyili ku ku tsundzuxa hi masiku mo pfala ma rhumelo, laha swi faneleke,
- Nyika muhakelaxibalo mbuyelo wa nhlahluvo ehansi ka tisekondo ta 5.

4. MITIVISO YA KHASITOMO

Hi ta:

- Hetisisa 8 ehenhla ka 10 wa mitiviso ya khasitomo eka 4 wa tiawara ta ku kumiwa.
- Laha swi faneleke, eka 48 wa tiawara, loko switsariwa swo seketela hinkwaswo swi nyiketiwile naswona ku nga laveki vuxokoxoko byo engetelela.

5. NTIYISISO

Loko u faneriwile hi ntiyisiso, hi ta hetisa 7 ehenhla ka 10 wa mitiyisiso yin'wana na yin'wana ya mitlheriso ya nhlahluvon'wini kumbe mitiviso eka 21 wa masiku ma bindzu ku sukela eka siku ra ku kumiwa ka switsariwa swo seketela swo helela no lulama, handlekaloko u rhumela malembenyngi laha vutinyiketeri bya hina ku nga 90 wa masiku ma bindzu, lokohiletlhelo hi hlamusela mafambelo kahle.

6. ODITI

Loko u fanerile hi oditi, hi ta:

- Hetisisa 8 ehandle ka 10 wa tioditi eka 90 masiku ma bindzu ku sukela eka siku ra ku kumiwa ka switsariwa hinkwaswo swo seketela leswi nga eka endlelo ro helela no lulama, hendlekaloko malulamiso ma le tlhelo ku burisaniwile hi wona.
- Nyika xiviko xa mafambelo tanihi xitiviso xa mfumo lexi lavekaka.

7. MIVUYISELO YA MALI

Hi ta hakela 9 ehenhla 10 wa vahakelaxibalo vuyiselo wa mali eka 72 wa tiawara, loko u kolotiwa vuyiselo wa mali wo tlula R100; loko

- vuxokoxoko bya wena bya le bangi byi lulamile;
- loko u ri na xikweleti kumbe nttheriso lowu kayiveleke; na
- ku hava nkambelo, ntiyisiso kumbe oditi leyi lavekaka kumbe ku sunguriwa

8. TIHAKELO

Loko u endla hakelo yo twala, hi ku tirhisa nomboro ya rheferense ya hakelo leyi lulameke leyi tumbuluxiweke hi SARS, hi ta:

- Phurosesa 9 ehenhla ka 10 wa tihakelo eka 3 wa masiku ma bindzu mo kumiwa kwalaho. Loko leswi swi nga koteki, SARS yi ta hlamusela xivangelo xa nhlwelo.
- Eka xiyimo xa hakelo yo hoxeka hi muhakelaxibalo, laha Nomboro ya Rheferense yi kayivelaka, yo hoxeka kumbe leyi tirhisiweke khale, hi ta phurosesa hakelo eka 21 wa masiku ma bindzu endzhakukaloko xikombelo xo avela hi vuntshwa xi kumiwile. Loko leswi nga koteki, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo eka muhakelaxibalo.

9. XIKWELETI

Nkhomeleto wa hakelo

Loko u endla xikombelo xa nkhomeleto wa hakelo (ku nga katsiwi nsindziso wo landzelerisa na xikweleti lexi nga kanetiwangiki hikuva leswi swi teka nkarhi wo leha), naswona swilaveko hinkwaswo swa xinawu swi fikeleriwile, hi ta anakanya khwatsi no boha eka 8 ehenhla ka 10 wa swikombelo swa nkhomeleto leswi twalaka eka 21 wa masiku ma bindzu mo kuma switsariwa swo seketela leswi heheleke, loko ku nga laveki mbhurisano wo ya emahlweni.

Yimiso wa hakelo

Loko u endla xikombelo xa yimiso wa hakelo (SOP), naswona swilaveko hinkwaswo swi fikeleriwile, hi ta ku tivisa hi xibohe xa hina eka 6 ehenhla ka 10 wa swikombelo swa SOP leswi twalaka eka 30 wa masiku ma bindzu mo kuma switsariwa swo seketela leswi lulameke.

A hi nge teki magoza man'wana na man'wana mo hlengeleta ku sukela eka siku leri hi kumaka xikombelo xo twala xa yimiso wa hakelo, ku fikela 10 wa masiku endzhakukaloko u tivisiwile leswaku xikombelo xi ariwile, kumbe endzhakukaloko u kumile xitiviso xa leswaku yimiso lowu pasisiweke khale wu suriwile. Leswi nga henhla swa tirha, handlekaloko ku ri ntshembho lowu twalaka wa leswaku ku na nxungeto wa hangalaso wa tinhundzu hi ndlela yo biha.

Ntwanano wa xikweleti

Loko u kombela ntwanano wa xikweleti naswona swilaveko hinkwaswo swi fikeleriwile, hi ta tirhana na kheyisi yin'wana na yin'wana hi ku ya hi xiyimo na nxungeto lowu fambisanaka na yona, hi ku tirhisa phurosese yo fuma, eka 90 wa masiku, no nyika engetelo wa leswintshwa eka xiyimo xa xikombelo. Loko ko laveka nkarhi wo engetelela, hita burisana na muhakelaxibalo.

10. MIKWETLEMBETANO HI KU YA HI NAWU WA VULAWURI BYA XIBALO

Xikombelo xa Ndzulamiso

Loko u vone leswaku xihoxo xi endliwile loko u tata nttheriso wa wena, phurosese ya Xikombelo xa Ndzulamiso (RFC) yi ku pfumelela ku lulamisa nttheriso/ntiviso lowu rhumeriweke ro sungula.

RFC yi nge pfumeleriwi eka swiyimo leswi landzelaka:

Laha kheyisi ya oditi kumbe ntiyisiso yi nga hetisisiwa, kumbe laha ntiviso lowu pfuxetiweke wu endliweke hi mutirhisi wa SARS. U ta fanela ku rindzela mbuyelo ku va u landzela phurosese ya nkwetlembetano.

Laha SARS yi alanaka na xikombelo xa wena, u na mfanelo yo tirhisa tiphurosese ta xintshuxo xa nkwetlembetano (Nkaneto, Aphili na Xintshuxo xa Nkwetlembetano xa le Tihelo), emikarhini leyi vekiweke leyi tirhaka eka SARS na muhakelaxibalo havambirhi.

Xikombelo xa Swivangelo, Mikaneto, Tiaphili

Handlekaloko ku pfumelelaniwile, naswona ku nga ri ku na swiyimo swo hlawuleka leswi lavaka engetelo wa nkarhi wo hlamula, hi ta:

- Nyika swivangelo eka 9 ehenhla ka 10 wa tikheyisi eka 45 wa masiku ma bindzu ku sukela eka siku ro kumiwa ka xikombelo.
- Endla xiboho eka 7 ehenhla ka 10 wa mikaneto eka 60 wa masiku ma bindzu ku sukela eka siku ro vika nkaneto.
- Boha eka mfanelano wa kheyisi eka Xintshuxo xa Nkwetlembetano xa le Tihelo (ADR) eka 7 ehenhla ka 10 wa swikombelo swa ADR, no ku tivisa hi ndlela leyi faneleke eka 30 wa masiku ma bindzu ku sukela eka siku ra ku kumiwa ka xikombelo.
- Hetisisa 5 ehenhla ka 10 wa mafambiselo ma ADR eka 90 wa masiku ma bindzu ku sukela eka siku ro sungula ka ADR, kumbe eka nkarhi wo engetelela lowu ku nga pfumeleriwa na wona na SARS.
- Loko SARS yi nga pfumelelani na aphili, kumbe loko ntwanano wu nga fikeleriwi endzhakuloko Mafambiselo ma Xintshuxo xa Nkwetlembetano xa le Tihelo ma khomiwile, muhakelaxibalo u na ntshuxeko wo nyika xitiviso eka Bodo ya Xibalo leswaku ku anakanyisisiwa mhaka ya xibalo.

11. MIKWETLEMBETANO HI KU YA HI NAWU WA KHASITOMO NA EKISAYIZI

U na mfanelo yo ka u nga pfumelelani na SARS no vika aphili ehenhla ka mimbuyelo ya ntiviso na/kumbe swiboho leswi vuriweke hi xinawu eka mikarhi leyi ringanyetiweke. Eka xiyimo lexi, hi ta:

- Tivisa 8 ehenhla ka 10 wa vaaphili eka 10 wa masiku ma bindzu ma mbuyelo wa tiaphili ta vona eka komiti ya phili ya le ndzeni ya SARS
- Ololoxa 8 ehenhla ka 10 wa tiaphili eka 60 wa masiku ma bindzu (ku nga katsiwi tikheyisi to nonoha kumbe tikheyisi leti lavaka vonelo ra xinawu kumbe ro hlawuleka)
- Boha eka mfanelano wa kheyisi eka Xintshuxo xa Nkwetlembetano xa le Tlhelo (ADR) eka 8 ehenhla ka 10 wa swikombelo swa ADR, no ku tivisa hi ndlela leyi faneleke eka 20 wa masiku ma bindzu ku sukela eka siku ra ku kumiwa ka xikombelo.
- Hetisisa 5 ehenhla ka 10 wa mafambiselo ma ADR eka 90 wa masiku ma bindzu endzhaku ka siku ra xitiviso xa muaphili leswaku mhaka yi fanerile ADR (handlekaloko nkarhi wu engeteriwile).

12. XIYIMO XA MBHASISO

Hi ta hlamula 9 ehenhla ka 10 wa xiyimo xa mbhasiso wun'wana na wun'wana wa xibalo lowu tlhontlhiweke eka 5 wa masiku ma bindzu.

13. PHUROGIREME YA MPALUXO HI NTSAKELO

Laha SARS yi lavaka ku anakanya khwatsi mayelana na swikombelo swa mpaluxo hi ntsakelo, hi ta:

- Amukela 9 ehenhla ka 10 wa swikombelo eka 30 wa masiku ma bindzu mo kumiwa.
- Hetisisa 8 ehenhla ka 10 wa swikombelo eka 90 wa masiku ma 90, laha switsariwa swo seketela hinkwaswo leswi - komberaweke swi kumiwile, handlekaloko malulamiselwa ma le tlhelo ma vuriwile. Loko ho tsandzeka ku hetisisa, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo eka muhakelaxibalo.

14. NTSANDZEKO WA VUKORHOKERI

SARS yi le ku endleni hi matimba ma yona hinkwawo na vuswikoti ku nyika vukorhokeri bya xiyimo xa le henhla no papalata kumbe ku hunguta mitsandzeko ya vukorhokeri laha swi kotekaka. Eku fambiseni ka tithiransakixini ta nhlayo ya le henhla, swikombelo swa vahakelaxibalo na mimbhurisano, ku na nkoteko wa leswaku a hi hinkwaswo leswi nga endliwaka swo enerisa mavandla. Kwalaho, SARS yi tshemba no amukela leswaku xivilelo xi tele naswona xi fanele ku ololoxiwa.

U nga hi pfuna hi ku hi byela leswaku u hleketa yini hi vukorhokeri bya hina. Laha swilo swi onhakaka, hi lava ku ku lulamisela swilo, ku dyondza ku suka laha hi hoxeke kona, no tiyisisa leswaku a hi endli xihoxo xo fana nakambe.

Mitsandzeko ya muxaka wo karhi ya vukorhokeri ya masungulo yi fanele ku mangariwa eka ejente/muofisiri, mufambisi wa matirhelo na/kumbe mufambisi wa rhavi/ senthara ya xintshuxo xo kongomamhaka.

*Tihofisi ta SARS ti nyika vuxokoxoko bya vutihlanganisi bya mufambisi loyi a khumbekaka.

Loko u nga enerisiwangi hi mbuyelo, u nga hundzisela mhaka tahileswi swi kombisiweke ha kona laha hansi:

U nga tlhela vika xivilelo eka SARS hi ku tirhisa:

- SARS eFiling eka www.sarsefiling.co.za
- *SARS Contact Centre* eka 0800 00 7277
- Hofisi ya Vufambisi bya Swivilelo ya SARS eka 0860 12 12 16
- Erhavini ra SARS hi ku endla xitshembhisano

Laha xivilelo xa vukorhokeri xi vikiweke hi ku tirhisa tichanele leti nga laha henhla, naswona xi seketeriwa hi nomboro ya kheyisi, hi ta:

- Ololoxa 7 ehenhla ka 10 ra swivilelo eka 21 wa masiku ma bindzu. Loko ho tsandzeka ku hetisisa, SARS yi ta hlamusela swivangelo swa nhlwelo eka muhakelaxibalo.

15. SWIVILELO EKA Hofisi ya Mulavisisi wa Swivilelo swa Xibalo

Hi tinyiketerile ku ololoxa mhaka yin'wana na yin'wana leyi u nga na yona mayelana na hina, hi ku nyiketa vukorhokeri lebyi nyiketeriweke, nhlamuselo na nhlamuselo hi ku xakelana na timfanelo ta wena ta vulawuri na swiboho tanihi muhakelaxibalo kumbe muxavisi. Laha sweswo swi tsandzekaka, u nga kombela nghenelelo ku suka eka Hofisi ya Mulavisisi wa Swivilelo swa Xibalo. Eka xiyimo lexi, hi ta:

- Ololoxa 5 ehenhla ka 10 wa swivilelo leswi twalaka leswi rhumeriwe eka Hofisi ya Mulavisisi wa Swivilelo swa Xibalo eka 15 wa masiku ma bindzu.

Xivilelo eka Mulavisisi wa Swivilelo swa Xibaloxi nga vikiwa hi ku tirhisa tichanele leti landzelaka:

- Toll-free call centre: 0800 662 837
- Riqingho: +27 12 431 9105
- Imeyili: complaints@taxombud.gov.za

16. KU MANGALA VUKUNGUNDZWANA

16.1 Handle - chaya mpepe

U nga mangala nghingiriko lowu ehleketelerisaka hi ku tirhisa chanele laha hansi: <https://secure.sarsefiling.co.za/AdHocCaseSourcing>

SARS yi tinyikerile ku lwa na migingiriko yin'wana na yin'wana leyi xakelanaka na vukanganyisi bya xibalo, hambiswiritano, timhaka ta xibalo i xihundla naswona kwalaho ku hava mbuyelo lowu nga nyikiwaka eka muchayampepe un'wana na un'wana hi ku ya hi Xiyenge xa 68 na 69 xa Nawu wa Vulawuri bya Xibalo.

Hambiswiritano, hi ta amukela nkumo wun'wana na wun'wana lowu ehleketelerisaka kumbe kheyisi leyi nga ri ki enawini leswi mangariweke eka hina

16.2 Ndzeni

Hi tinyiketerile mayelana no tumbuluxa mbango lowu kalaka vukungundzwana ehenhla ka nghingiriko wun'wana na wun'wana kumbe ntirho lowu hi wu endlaka. U na mfanelo yo mangala nghingiriko wun'wana na wun'wana wa vukungundzwana (kumbe nghingiriko wa vukungundzwana lowu ehleketelerisaka) eka hina, naswona hi ku hlohlotela ku endla tano, hambiloko u ri xikalavito kumbe e-e. Hi na tichanele timbirhi leti nyiketeriweke leswi, ku nga:

Mangala vukungundzwana: anti-corruption@sars.gov.za

Hotline: 0800 00 2870

Vuxokoxoko byo hlaya bya kumeka eka webusayiti ya SARS ww.sars.gov.za
Landzela: "@sarstax" eka Facebook, LinkedIn, na le ka Twitter.

South African Revenue Service - Service Charter

Produced by SARS Communication 2022

